

16.1.2016 г.
Последна актуализация: 3.8.2017 г.

SN 10176/1/17 REV 1

**Информационна бележка относно санкциите на ЕС, които трябва
да бъдат отменени съгласно
Съвместния всеобхватен план за действие (СВПД)**

Брюксел, 16 януари 2016 г.

Последна актуализация на 3 август 2017 г.

1. Въведение

1.1. Контекст и общо описание

Настоящата информационна бележка¹ се публикува в съответствие с доброволния ангажимент, който се съдържа в Съвместния всеобхватен план за действие (СВПД) между ЕЗ/ЕС+3 и Ислямска република Иран, за издаването на съответните насоки относно подробностите във връзка със санкциите или ограничителните мерки, които трябва да бъдат отменени съгласно СВПД.²

Целта на информационната бележка е да се предостави практическа информация на всички заинтересовани страни за ангажиментите, съдържащи се в СВПД във връзка с отмяната на санкциите, приетите на равнище ЕС мерки за изпълнение на тези ангажименти и различните практически етапи на този процес.

Данните, представени в настоящата информационна бележка, се основават на предположението, че ангажиментите по линия на СВПД ще се спазват от всички страни.

Съединените щати (оттук нататък „САЩ“) също са издали подобни насоки на САЩ по отношение на отмяната на американските санкции съгласно СВПД.

Настоящата информационна бележка е структурирана по следния начин:

- в раздел 1 е представена структурата на СВПД.
- в раздел 2 се описват сроковете за изпълнението на свързаните със санкциите ангажименти по линия на СВПД (план за изпълнение).
- в раздел 3 е представено подробно описание на санкциите, които се отменят съгласно СВПД, считано от датата на изпълнение.
- в раздел 4 се съдържа преглед на законодателната рамка на ЕС в тази област.
- в раздел 5 се описват подробно санкциите или ограничителните мерки на ЕС, които остават в сила след датата на изпълнение. Този раздел включва също и общо описание на канала на доставките.

¹ Следва да се отбележи, че настоящата информационна бележка не е правно обвързваща и е съставена само с илюстративна цел.

² В правните актове на ЕС вместо „санкции“ се използва понятието „ограничителни мерки“. За целите на настоящата информационна бележка понятията „санкции“ и „ограничителни мерки“ са използвани като синоними.

- в раздел 6 са представени санкциите на ЕС, които не са свързани с ядрени дейности и които продължават да са в сила, тъй като те не са засегнати от СВПД.
- в раздел 7 чрез въпроси и отговори се разглеждат практическите аспекти на СВПД. Данните за този раздел бяха предоставени от държавите — членки на ЕС, бизнес средите и други заинтересовани страни.
- в раздел 8 се съдържа списък на основните референтни документи и съответните връзки.

1.2. Обща информация за СВПД

На 14 юли 2015 г. ЕЗ/ЕС+3 (Германия, Китай, Обединеното кралство, Руската федерация, САЩ и Франция, заедно с върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност) и Ислямска република Иран постигнаха споразумение за Съвместен всеобхватен план за действие (СВПД). Пълното изпълнение на СВПД ще гарантира изключително мирния характер на ядрената програма на Иран.

СВПД ще доведе до цялостна отмяна на всички санкции на Съвета за сигурност на ООН, както и на многостранните³ и националните санкции във връзка с ядрената програма на Иран. СВПД се основава на поетапен подход и включва реципрочни ангажименти, определени в споразумението, и е одобрен от Съвета за сигурност на ООН.⁴

Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН утвърждава СВПД и настойчиво приканва за пълното изпълнение на плана за действие по установения в него график. В резолюцията всички държави членки, регионални и международни организации се призовават да предприемат необходимите действия, за да се подпомогне изпълнението на СВПД, включително чрез действия, съобразени с плана за изпълнение, изложен в СВПД, и с резолюцията, и чрез въздржане от действия, които възпрепятстват изпълнението на ангажиментите по линия на СВПД.

1.3. Структура на СВПД

СВПД съдържа общ раздел за основното съдържание на споразумението: преамбюл и общи разпоредби, ядрени въпроси, санкции, план за изпълнение и механизъм за

³ За целите на СВПД и настоящата информационна бележка понятието „многостранни санкции“ обхваща ограничителните мерки на ЕС.

⁴ Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН, приета на 20 юли 2015 г.

решаване на спорове, като освен това има и пет приложения.⁵ За целите на настоящата информационна бележка от съществено значение са приложение II (санкции) и приложение V (план за изпълнение): в приложение II се определя точно кои санкции ще бъдат отменени, а в приложение V се описва срокът за изпълнението на СВПД и се посочва в кой случай/момент ще настъпи отмяната на санкциите.

Приложение IV е посветено на ролята на съвместната комисия, създадена да наблюдава изпълнението на СВПД и да осъществява предвидените в него функции. Съвместната комисия ще разглежда и въпроси, произтичащи от изпълнението на СВПД. Въз основа на приложение IV бяха създадени работната група за доставките и работната група за прилагане на отмяната на санкциите. Върховният представител координира работата на съвместната комисия и двете работни групи.

Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) има съществена и независима роля и от нея се иска да наблюдава и проверява изпълнението на доброволните мерки в ядрената област, описани в СВПД. МААЕ ще предоставя редовно актуализирана информация на Управителния съвет и на Съвета за сигурност на ООН.

⁵ Приложение I: Мерки в ядрената област, приложение II: Ангажименти, свързани със санкции, приложение III: Сътрудничество в ядрената област за граждански цели, приложение IV: Съвместна комисия и приложение V: план за изпълнение.

2. График

Приложение V към СВПД съдържа план за изпълнение, описващ последователността и стъпките, които трябва да се извършат съгласно разпоредбите на СВПД. Разграничават се пет основни момента от този процес: датата на финализиране, датата на приемане, датата на изпълнение, датата на преход и датата на прекратяване на действието на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН.

2.1. Дата на финализиране

Финализирането се състоя на 14 юли 2015 г., когато преговорите по СВПД приключиха успешно и планът беше одобрен от ЕЗ/ЕС+3 и Иран. Вследствие на това на 20 юли 2015 г. Съветът за сигурност на ООН прие Резолюция 2231 (2015). На същия ден Съветът на Европейския съюз прие заключения, в които изрази пълната си подкрепа за Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН⁶.

2.2. Дата на приемане

Датата на приемане е датата, на която СВПД влезе в сила, а именно 18 октомври 2015 г. Иран започна изпълнението на своите ангажименти в ядрената област. Европейският съюз и Съединените американски щати започнаха необходимата подготовка за отмяната на санкциите във връзка с ядрената дейност, както е определено в СВПД.

Европейският съюз прие необходимите правни актове, за да отмени всички свои икономически и финансови санкции във връзка с ядрената програма на Иран⁷, както е предвидено в СВПД⁸. Законодателният пакет на ЕС, приет на 18 октомври 2015 г., влезе в сила едва на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.)⁹.

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2015/07/20-fac-iran/>

⁷ Повече информация за правните актове на ЕС се намира в раздел 4 относно законодателната рамка.

⁸ Съгласно посоченото в раздел 16.1 от приложение V към СВПД.

⁹ Повече информация за правните актове на ЕС се намира в раздел 4 относно законодателната рамка.

2.3. Дата на изпълнение

Датата на изпълнение е 16 януари 2016 г. — денят, в който МААЕ извършва проверка на изпълнението от страна на Иран на мерките в ядрената област¹⁰, а същевременно ЕЗ/ЕС+ 3 предприемат действията¹¹, за които са поели ангажимент в СВПД.

На датата на изпълнение генералният директор на МААЕ представи доклад до Управителния съвет на МААЕ и до Съвета за сигурност на ООН, в който потвърди, че Иран е взел мерките, определени в точки 15.1—15.11 от приложение V към СВПД, и икономическите и финансовите санкции във връзка с ядрената програма на Иран¹² бяха отменени. На същия ден Европейският съюз публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* правен акт и свързаното с него известие с основната цел да потвърди, че приетото на датата на приемане законодателство следва да се прилага¹³. Отменените санкции са описани подробно в раздел 4 от настоящата информационна бележка.

На датата на изпълнение ограниченото облекчение на санкциите, предоставено на Иран по силата на временното споразумение от 2013 г. (съвместния план за действие)¹⁴, беше заменено с отмяната на всички икономически и финансови санкции във връзка с ядрената програма на Иран в съответствие със СВПД.

2.4. Дата на преход

Датата на преход е 8 години след датата на приемане (18 октомври 2023 г.) или по-рано въз основа на доклад на генералния директор на МААЕ до Управителния съвет на МААЕ и едновременно с това до Съвета за сигурност на ООН, в който се посочва констатацията на МААЕ, че всички ядрени материали в Иран продължават да се използват само за мирни цели (по-обща констатация). На тази дата ЕС ще отмени санкциите във връзка с разпространението¹⁵, включително санкциите по отношение на оръжията и ракетните технологии и свързаните с тях лица и образувания. Всички

¹⁰ Съгласно посоченото в точка 15 от приложение V към СВПД.

¹¹ Съгласно посоченото в точки 16 и 17 от приложение V към СВПД.

¹² Съгласно посоченото в раздели 16.1—16.4 от приложение V към СВПД.

¹³ Официален вестник на Европейския съюз L 274, 18.10.2015 г., стр. 1, вж. член 2 от Решение (ОВППС) 2015/1863.

¹⁴ Като част от съвместния план за действие на 20 януари 2014 г. ЕС спря санкциите за нефтохимическите продукти, златото и благородните метали и забраната за предоставяне на застрахователни и транспортни услуги във връзка с продажбите на ирански суров нефт и съответните плавателни съдове. Бяха увеличени праговете за разрешаване на парични преводи към и от Иран.

¹⁵ Съгласно посоченото в раздели 20.1—20.4 от приложение V към СВПД.

разпоредби на Решение 2010/413/ОВППС на Съвета, които са били временно спрени от датата на изпълнение, ще бъдат прекратени на датата на преход.

2.5. Дата на прекратяване на действието на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН

Датата на прекратяване на действието на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН е 10 години след датата на приемане. На датата на прекратяване ще бъде преустановено действието на всички разпоредби на Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН и Съветът за сигурност на ООН ще приключи с разглеждането на иранския ядрен въпрос; ЕС ще отмени всички останали ограничения в ядрената област и ще прекрати действието на съответните правни актове¹⁶.

2.6. Механизъм за разрешаване на спорове

В СВПД е предвиден процес на консултации, в случай че някой от участниците в СВПД счита, че договорените ангажименти не са спазени. Участниците в СВПД ще се опитат да разрешат въпроса в съответствие с процедурите, посочени в СВПД¹⁷. Ако в края на процеса въпросът не бъде разрешен по задоволителен за оспорващия участник начин и участникът счита неспазването на ангажиментите по СВПД за съществено, той може да уведоми за това Съвета за сигурност на ООН.

В съответствие с процедурите си Съветът за сигурност на ООН ще проведе гласуване на резолюция за продължаване на отмяната на санкциите. Ако резолюцията не бъде приета в рамките на 30 дни от уведомлението, разпоредбите на съответните резолюции на Съвета за сигурност на ООН¹⁸ ще бъдат наложени отново (т.нар. „възстановяване на предишното положение“), освен ако Съветът за сигурност на ООН не реши друго.

В случай на повторно въвеждане на мерките, точка 37 от СВПД и точка 14 от Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН изискват разпоредбите на Съвета за сигурност на ООН да не се прилагат с обратна сила за договорите, подписани между една страна и Иран или ирански лица и образувания преди датата на прилагане, при условие че съответните дейности и изпълнението на такива договори съответстват на СВПД и предишните и настоящите резолюции на Съвета за сигурност на ООН.

¹⁶ Тези ограничения включват канала на доставките съгласно посоченото в раздел 5.2 от настоящата бележка.

¹⁷ Съгласно посоченото в точки 36 и 37 от СВПД.

¹⁸ Резолюции 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) и 2224 (2015) на Съвета за сигурност на ООН.

Що се отнася до разпоредбите на СВПД¹⁹, следва да се отбележи, че всички страни по СВПД са решени да избегнат такива действия, които биха могли да се сметат за неспазване, и да избегнат повторно въвеждане на санкции, като участват в механизма за разрешаване на спорове.

- Повторно въвеждане на санкции от страна на ЕС („възстановяване на предишното положение от ЕС“)

В случай на съществено неспазване от страна на Иран на неговите ангажименти, поети в рамките на СВПД, и след изчерпване на всички възможности съгласно механизма за разрешаване на спорове, Европейският съюз ще въведе повторно отменените санкции на ЕС („възстановяване на предишното положение от ЕС“). „Възстановяването на предишното положение от ЕС“ ще бъде под формата на решение на Съвета на Европейския съюз, въз основа на препоръка от върховния представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, Франция, Германия и Обединеното кралство. С решението ще бъдат повторно въведени всички санкции на ЕС във връзка с ядрената програма на Иран, които са били спрени и/или прекратени в съответствие с декларацията на Съвета от 18 октомври 2015 г.²⁰ и в съответствие с обичайните процедури на ЕС за приемане на ограничителни мерки.

Санкциите няма да се прилагат с обратна сила. В случай на повторно въвеждане на санкциите на ЕС изпълнението на договори, сключени в съответствие със СВПД докато е било в сила облекчението на санкциите, ще бъде разрешено съгласно предишните разпоредби при първоначалното налагане на санкциите, за да се даде възможност на дружествата да прекратят дейността си²¹. Подробностите относно срока, отпуснат за изпълнението на предишни договори, ще бъдат определени в правните актове, в които се предвижда повторното въвеждане на санкциите на ЕС.

Например повторното въвеждане на санкции върху инвестиционни дейности няма да засяга с обратна сила инвестициите, направени преди датата на възстановяването на предишното положение, а изпълнението на договорите за инвестиции, сключени преди повторното налагане на санкциите, ще бъде разрешено в съответствие с предишните разпоредби при първоначалното налагане на санкциите.

Договорите, които са били разрешени когато режимът на санкциите все още е бил в сила, няма да са обект на повторно въвеждане на санкции.

¹⁹ Вж. точка 28 от СВПД.

²⁰ Официален вестник на Европейския съюз С 345/01, Ръ С 345, 18.10.2015 г., стр. 1.

²¹ Дейност, разрешена при режима на облекчение на санкциите, както е описано по-подробно в раздел 3 от настоящата информационна бележка.

3. Описание на санкциите, отменени на датата на изпълнение

3.1. Санкции, отменени от Европейския съюз на датата на изпълнение

На датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) ЕС отмени всички свои икономически и финансови санкции²², наложени във връзка с иранската ядрена програма. Вследствие на отмяната на тези санкции от датата на изпълнение се разрешават следните дейности, включително свързаните с тях услуги²³.

- Мерки, свързани с финансовите, банковите и застрахователните дейности

Забраната за извършването на парични преводи към и от Иран (включително режимите на уведомление и разрешение) се отменя. Следователно от датата на изпълнение се разрешават паричните преводи между лица, образувания или органи от ЕС, включително финансови и кредитни институции от ЕС, и неписани лица, образувания или органи от Иран, включително ирански финансови и кредитни институции²⁴, а изискванията за разрешение или уведомление за парични преводи вече престават да се прилагат.

Разрешават се банкови дейности, като например установяването на нови кореспондентски банкови отношения и откриването на клонове, дъщерни дружества или представителства на неписани ирански банки в държавите членки. Също така се разрешава придобиването или разширяването на участието или придобиването на всякакъв друг вид дялово участие във финансови и кредитни институции от ЕС от страна на неписани ирански финансови и кредитни институции. На финансовите и кредитните институции от ЕС се разрешава да откриват нови представителства или да създават клонове или дъщерни дружества в Иран, както и да установяват съвместни предприятия и да откриват банкови сметки в ирански финансови или кредитни институции.

Предоставянето на специализирани услуги за финансови съобщения, включително SWIFT, се разрешава за ирански физически или юридически лица, образувания или

²² Съгласно посоченото в раздели 16.1—16.4 от приложение V към СВПД.

²³ За точно описание на всички детайли във връзка с разрешените дейности вж. приложение II към СВПД. В настоящия раздел са описани разрешените дейности след отмяната на санкциите на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). Не са обхванати други дейности, които са били допустими по време на режима на санкции и следователно продължават да бъдат разрешени след датата на изпълнение.

²⁴ С изключение на ирански физически или юридически лица, образувания или органи, включително финансови и кредитни институции, които все още са обект на ограничителни мерки след датата на изпълнение, както е посочено в приложение 2 към приложение II към СВПД.

органи, включително ирански финансови институции и Централната банка на Иран, които от датата на изпълнение вече не подлежат на ограничителни мерки²⁵.

От датата на изпълнение се разрешава предоставянето на финансово подпомагане за търговия с Иран, като експортни кредити, гаранции или застраховане. Същото се отнася и за ангажиментите за предоставяне на безвъзмездни средства, финансова помощ и преференциални заеми на правителството на Иран. Другите разрешени дейности в този контекст са предоставянето на Иран на застрахователни и презастрахователни услуги и сделките с Иран с държавни облигации или гарантирани от държавата облигации.

- Нефт, газ и нефтохимически продукти

От датата на изпълнение се разрешава вносът, закупуването, размяната и транспортът на суров нефт и петролни продукти, газ и нефтохимически продукти от Иран. Лица от ЕС могат да изнасят оборудване или технологии и да предоставят техническа помощ, включително обучение, използвани в нефтената, газовата и нефтохимическата промишленост в Иран за проучване, производство и рафиниране на нефт и природен газ, включително втечняване на природен газ, на ирански лица, във или извън Иран, или за използване в Иран. От датата на изпълнение се разрешава инвестирането в иранската нефтена, газова и нефтохимическа промишленост чрез предоставянето на финансов заем или кредит на, придобиването или разширяването на участието в и създаването на съвместно предприятие с иранско лице, участващо в нефтената, газовата и нефтохимическата промишленост във или извън Иран.

- Корабоплаване, корабостроене и транспорт

От датата на изпълнение се отменят санкциите, свързани с корабоплаването и корабостроенето, и някои санкции, свързани с транспорта, включително предоставянето на свързани услуги за тези сектори.

Следователно се разрешават следните дейности: продажбата, доставката, трансферът или износът на морско оборудване и на технологии за корабостроене, поддръжка и ремонт на Иран или на ирански образувания, които работят в този сектор; проектирането, строежът или участието в проектирането или строежа на товарни кораби и нефтени танкери за Иран или за ирански лица; доставката на кораби, предназначени или използвани за транспорт или складиране на нефтени или

²⁵ Лица и образувания, посочени в приложение 1 към приложение II към СВПД.

нефтохимически продукти за лица, образувания или органи от Иран; предоставянето на услуги, свързани със знамето или класификацията, в т.ч. услуги, свързани с техническите спецификации, регистрационни и идентификационни номера от всякакъв характер, за ирански нефтени танкери и товарни кораби.

Всички товарни полети, извършвани от ирански превозвачи или произхождащи от Иран, имат достъп до летища под юрисдикцията на държавите — членки на ЕС.

Инспектирането, конфискуването и унищожаването от държавите — членки на ЕС, на товари към и от Иран на техните територии вече не се прилага по отношение на изделия, които вече не са забранени.

Разрешава се предоставянето на услуги, свързани със зареждане с гориво или доставки за корабите, или друг вид обслужване на кораби, за плавателни съдове, притежавани от Иран или наети по договор от Иран, които не превозват забранени изделия; и се разрешава предоставянето на инженерни услуги или услуги по зареждането с гориво или по поддръжката на ирански товарни самолети, които не превозват забранени изделия.

- Злато, други благородни метали, банкноти и монети

Разрешава се продажбата, доставката, закупуването, износът, прехвърлянето или транспортирането на злато и благородни метали, както и на диаманти, и предоставянето на свързаните с тях брокерски и финансови услуги и услуги, свързани със сигурността, от или за правителството на Иран, негови публични органи, дружества и агенции, или Централната банка на Иран.

Разрешава се доставянето на новоотпечатани банкноти и новоизсечени монети за Централната банка на Иран.

- Метали

Продажбата, доставката, трансферът или износът на определени видове графит и необработени или полуобработени метали на ирански лица, образувания или органи или за използване в Иран вече не са забранени, но подлежат на разрешителен режим от датата на изпълнение²⁶.

- Софтуер

Продажбата, доставката, трансферът или износът на софтуер за планиране на ресурсите на предприятието, включително актуализациите му, на ирански лица, образувания или органи, или за използване в Иран, във връзка с дейности, които са в съответствие със

²⁶ За подробности относно разрешителния режим и списъка на стоките, които подлежат на такъв режим, вж. раздел 5.2 относно санкциите, които остават в сила след датата на изпълнение.

СВПД, вече не са забранени, но подлежат на разрешителен режим от датата на изпълнение, ако софтуерът е предназначен специално за използване в ядрената или военната промишленост²⁷.

- Заличаване от списъка на лица, образувания и органи

От датата на изпълнение някои лица, образувания и органи се заличават от списъка и следователно повече не подлежат на замразяване на активи, забрана за предоставяне на средства и забрана за издаване на визи. Това включва вписвания на ООН и самостоятелни вписвания на ЕС. За повече информация относно лицата и образуванията, които са заличени от списък, може да се направи справка с Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. и Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран²⁸.

3.2. Санкции на САЩ

По отношение на подробностите и последиците от отмяната на санкциите на САЩ се препоръчва справка с Насоките на САЩ във връзка с отмяната на санкциите на датата на изпълнение съгласно Съвместния всеобхватен план за действие (СВПД) между ЕЗ/ЕС+3 и Ислямска република Иран и често задаваните въпроси.²⁹

²⁷ За подробности относно разрешителния режим вж. раздел 5.2 относно санкциите, които остават в сила след датата на изпълнение.

²⁸ Вж. също раздел 4 от законодателната рамка на ЕС.

²⁹ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>.

4. Правна рамка

В настоящия раздел се прави преглед на съответната правна рамка за прилагане на отмяната³⁰ на санкциите, както е уточнено в СВПД.

4.1. Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН

Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН беше приета на 20 юли 2015 г. С резолюцията беше одобрен СВПД, беше отправен настойчив призив за пълното му изпълнение в съответствие с определените в СВПД срокове³¹ и бяха установени графикът и ангажиментите на всички страни, което да доведе до прекратяване на санкциите на ООН срещу Иран.

- На датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) действието на всички разпоредби на предишни резолюции на Съвета за сигурност на ООН³² във връзка с иранския ядрен въпрос беше прекратено, при условие че ще бъде възстановено в случай на сериозно неизпълнение от страна на Иран на ангажиментите по СВПД; в сила остават специфични ограничения, включително ограничения по отношение на прехвърлянето на стоки, имащи отношение към разпространението на ядрено оръжие.
- На датата на прекратяване на резолюцията на Съвета за сигурност на ООН ще бъде прекратено действието на всички разпоредби на Резолюция 2231(2015) на Съвета за сигурност на ООН и той ще приключи разглеждането на иранския ядрен въпрос, а точката ще отпадне от списъка с въпроси, за които е сезиран Съветът.

4.2. Законодателна рамка на ЕС

Европейският съюз изпълнява Резолюция 2231(2015) на Съвета за сигурност на ООН, като приема правни актове, осигуряващи законодателната рамка за отмяната на санкциите на ЕС в съответствие със СВПД. Въпреки че отмяната на горепосочените санкции влезе в сила на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.), ЕС пое ангажимент, в съответствие със СВПД, да подготви и приеме необходимото законодателство на датата на приемане (18 октомври 2015 г.), но с отложено прилагане.

³⁰ В настоящата информационна бележка „отмяната“ на ограничителни мерки се отнася, според случая, както за спирането, така и за изпълнението на тези мерки.

³¹ Приложение V към СВПД.

³² Резолюции 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) и 2224 (2015) на Съвета за сигурност на ООН.

Ограничителните мерки, отменени съгласно СВПД, са мерките, наложени от Европейския съюз във връзка с ядрените дейности на Иран, както е изложено в Решение 2010/413/ОВППС на Съвета³³ и Регламент (ЕС) 267/2012 на Съвета³⁴. Изпълнението на Резолюция 2231(2015) на Съвета за сигурност на ООН в съответствие със СВПД се постига най-вече³⁵ чрез следните правни актове на ЕС:

- Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 година за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран³⁶

С това решение се предвижда спирането на действието на всички свързани с икономическите и финансовите санкции на ЕС членове от Решение 2010/413/ОВППС на Съвета, както е посочено в СВПД, едновременно с изпълнението от страна на Иран, и удостоверено от МААЕ, на договорените мерки в ядрената област. С решението се спира и прилагането на мерки за замразяване на активи (включително забраната за предоставяне на средства и икономически ресурси) и издаване на визи на лица и образувания, както е посочено в СВПД. Освен това с решението се въвежда и разрешителен режим за преразглеждане и вземане на решение относно някои трансфери, свързани с ядрената област, и трансфери на някои метали и софтуер. Решението се прилага посредством два регламента (вж. по-долу), които се прилагат пряко във всички държави членки.

- Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 година за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран³⁷

С този регламент се предвижда заличаването на съответните членове от Регламент (ЕС) 267/2012 на Съвета, отнасящи се до всички икономически и финансови санкции на ЕС, както е посочено в СВПД, едновременно с изпълнението от страна на Иран, и удостоверено то МААЕ, на договорените мерки в ядрената област (16 януари 2016 г.). Освен това с регламента се въвежда и режимът за предварително разрешение за преразглеждане и вземане на решение относно някои трансфери, свързани с ядрената

³³ Официален вестник на Европейския съюз L 195, 27.7.2010 г., стр. 39 (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32010D0413&from=EN>)

³⁴ Официален вестник на Европейския съюз L 88, 24.3.2012 г., стр. 1.

³⁵ Имам се предвид санкциите, които ще бъдат отменени на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). За отмяната на останалите санкции на датата на преход ще бъдат необходими отделни правни актове на ЕС, вж. точка 2.4.

³⁶ Официален вестник на Европейския съюз L 274, 18.10.2015 г., стр. 174.

³⁷ Официален вестник на Европейския съюз L 274, 18.10.2015 г., стр. 1.

област, и трансфери на някои метали и софтуер. С Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета се изпълняват и разпоредби относно свързани с разпространението забрани като санкции, отнасящи се до ракетните технологии, които остават в сила.

Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави —членки на ЕС.³⁸

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 година за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран³⁹

С този регламент се изпълнява Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета, доколкото то отменя ограничителните мерки, прилагани спрямо лицата и образуванията, посочени в приложения V (вписвания от ООН) и VI (вписвания от ЕС) към Решение 2010/413/ОВППС, в момента, когато Иран изпълни договорените мерки в ядрената област и това бъде потвърдено от МААЕ. Тези лица и образувания се заличават от поместения в приложение VIII (вписвания от ООН) и приложение IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012 списък на лицата и образуванията, които са обект на ограничителни мерки, в момента, когато Иран изпълни договорените мерки в ядрената област и това бъде потвърдено от МААЕ (16 януари 2016 г.).

- Решение (ОВППС) 2016/37 на Съвета от 16 януари 2016 година относно датата на прилагане на Решение (ОВППС) 2015/1863 за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран⁴⁰
- Известие: Информация относно датата на прилагане на Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран⁴¹

³⁸ Вж. член 2 от Регламент (ЕС) 2015/1861. Декларация № 17, приложена към Договорите на ЕС, предвижда, че: „съгласно установената практика на Съда на Европейския съюз договорите и правото, приети от Съюза въз основа на Договорите, имат предимство пред правото на държавите членки (...)“.

³⁹ Официален вестник на Европейския съюз L 274, 18.10.2015 г., стр. 161.

⁴⁰ Официален вестник на Европейския съюз L 111, 16.1.2016 г., стр. 1.

⁴¹ Официален вестник на Европейския съюз C 151, 16.1.2016 г., стр. 1.

В същия ден, в който Съветът на ЕС отбеляза, че генералният директор на МААЕ е представил на управителния съвет на МААЕ и на Съвета за сигурност на ООН доклад, в който се потвърждава, че Иран е взел посочените в СВПД мерки, решението, регламентът и регламентът за изпълнение на Съвета за отмяна на всички икономически и финансови санкции на ЕС влязоха в сила. В *Официален вестник на Европейския съюз*⁴² бяха публикувани правен акт и съответното известие с изричната цел да се потвърди прилагането на законодателството, прието на датата на приемане⁴³.

И накрая, Съветът на ЕС отбеляза в изявление⁴⁴, че ангажиментът за отмяна на всички санкции на ЕС във връзка с ядрената дейност не засяга механизма за разрешаване на спорове, посочен в СВПД, нито повторното въвеждане на санкции от ЕС в случай на съществено неспазване от страна на Иран на ангажиментите по СВПД. Всички страни, участващи в процеса по СВПД, обаче ще правят необходимото, за да се гарантира успешното и устойчиво изпълнение на СВПД.

- Решение за изпълнение (ОВППС) 2016/78 на Съвета от 22 януари 2016 година за прилагане на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран⁴⁵

С това решение беше спряно прилагането на мерките за замразяване на активи (включително забраната за предоставяне на средства и икономически ресурси) на две образувания, които бяха извадени от списъка от Съвета за сигурност на ООН на 17 януари 2016 г.

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 година за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран⁴⁶

С този регламент се изпълнява Решение за изпълнение (ОВППС) 2016/78 на Съвета, като се отменят мерките за замразяване на активи по отношение на две образувания вследствие на решение на Съвета за сигурност на ООН от 17 януари 2016 г. да ги извади от списъка.

⁴² Вж. член 2 от Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 г.

⁴³ Официален вестник на Европейския съюз L 274, 18.10.2015 г., стр. 1.

⁴⁴ Официален вестник на Европейския съюз C 345/01, Ръ C 345, 18.10.2015 г., стр. 1.

⁴⁵ Официален вестник на Европейския съюз L 16, 23.1.2016 г., стр. 25.

⁴⁶ Официален вестник на Европейския съюз L 16, 23.1.2016 г., стр. 6.

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1375 на Комисията от 29 юли 2016 година за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран⁴⁷

Този регламент улеснява изпълнението на Регламент (ЕС) 267/2012, като позволява по-добра идентификация на изделията, посочени в приложения I и III към Регламент (ЕС) 267/2012 чрез препращане към съществуващите идентификационни кодове, прилагани по силата на приложение I към Регламент (ЕО) № 428/2009 на Съвета. Наред с това с него се въвеждат някои технически изменения в приложение VIIIБ.

- Решение (ОВППС) 2017/974 на Съвета от 8 октомври 2017 г. за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран⁴⁸

Това решение преодолява две затруднения от практическо естество, възникнали при прилагането на СВПД във връзка със:

i.) Проверката за крайната употреба

В съответствие с Решение 2017/974 на Съвета вече не е задължително от Иран да се получи правото да се проверява крайната употреба и местонахождението за целите на крайната употреба за износа за Иран на изделията по приложение II към Регламент 267/2012 (изменен). Това решение заменя предишното изискване⁴⁹, като въвежда задължение държавите членки да гарантират, че са получили информацията относно крайната употреба и местонахождението за целите на крайната употреба на всяко доставено изделие. Регламентът предвижда допълнителни подробности в това отношение (вж. по-долу).

ii.) Предварителното одобрение от съвместната комисия за вноса на някои изделия от Иран в държавите — членки на ЕС

С това изменение се премахва изискването⁵⁰ доставките от Иран на, *inter alia*, изделията, посочени в приложение I към Регламент 267/2012 (изменен), да подлежат на предварително одобрение от съвместната комисия. Вместо това в преработения акт сега е предвидено, че съвместната комисия трябва само да бъде уведомена за такива доставки и следователно не се изисква предварително одобрение. Все още се изисква даване на предварително одобрение от националните компетентни органи.

⁴⁷ Официален вестник на Европейския съюз L 221, 16.8.2016 г., стр. 1.

⁴⁸ Официален вестник на Европейския съюз L 146, 9.6.2017 г., стр. 143.

⁴⁹ Вж. член 26г, параграф 3 и параграф 5, буква е), във връзка с член 26г), параграф 1 от Решение 2010/413/ОВППС.

⁵⁰ Вж. член 26в, параграф 7, във връзка с член 26в, параграф 1, буква а) от Решение 2010/413/ОВППС.

Това изменение не засяга задълженията на Иран за период от 15 години да пристъпва към дейности за обогатяване или свързани с обогатяване на уран заедно с друга държава или друго чуждестранно образувание, например чрез износ на оборудване и технология за дейности за обогатяване или свързани с обогатяване на уран, единствено след получаване на предварително одобрение от съвместната комисия, както е посочено в СВПД⁵¹.

- Регламент (ЕС) 2017/964 на Съвета от 8 юни 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) № 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран⁵².

В Регламент (ЕС) 2017/964 на Съвета по-подробно се обясняват измененията, направени с Решение (ОВППС) 2017/974 на Съвета⁵³. По-специално, по отношение на проверката за крайната употреба на изброените в приложение II изделия, изнасяни за Иран, регламентът предвижда, че това става чрез сертификат за крайната употреба, предоставян на националните компетентни органи от износителя, и който наред с другото съдържа информация за крайната употреба, както и — като базов принцип — за местонахождението на крайната употреба на изнасяните изделия и поет ангажимент от вносителя, че ще използва въпросните стоки само за мирни цели. В приложение Па се съдържа образец на ЕС, който се основава на съществуващия образец, използван за износа на стоки с двойна употреба съгласно Регламент № 428/2009. Същевременно компетентните органи могат да приемат и равностойни документи.

Измененията относно уведомяването на съвместната комисия за доставките на изделия, посочени в приложение I, се съдържат в член 2а, параграф 5.

⁵¹ Съгласно посоченото в точка 73 от приложение I към СВПД.

⁵² Официален вестник на Европейския съюз L 146, 9.6.2017 г., стр. 1.

⁵³ Вж. член 3а, параграфи 6 и 6а; член 3в, параграфи 2 и 2а; и член 3г, параграф 2, буква б) и параграф 2а от Регламент (ЕС) 267/2012 за проверката за крайната употреба; и член 2а, параграф 5 за уведомяването на съвместната комисия.

5. Свързани с разпространението санкции и ограничения, които остават в сила след датата на изпълнение

В този раздел се описват свързаните с разпространението санкции и ограничения, които остават в сила след датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). Те засягат оръжейното ембарго, санкции, свързани с ракетни технологии, ограничения по отношение на някои трансфери и дейности в ядрената област, разпоредби, касаещи някои метали и софтуер, които са обект на разрешителен режим, както и имащи отношение вписвания, които остават в сила след датата на изпълнение.

Мерките, свързани с проверката на товарни пратки за и от Иран, както и мерките, отнасящи се до предоставянето на услуги, свързани със зареждане с гориво или доставки за кораби, продължават да се прилагат след датата на изпълнение по отношение на изделия, които остават забранени.

5.1. Санкции, свързани с разпространението

- Оръжейно ембарго

След датата на изпълнение остава в сила забраната за продажба, доставка, трансфер, пряко или непряко, или придобиване на оръжия и свързани с тях материали от всички видове, включително оръжия и боеприпаси, военни транспортни средства и оборудване, паравоенно оборудване и резервни части за такива оръжия и свързани с тях материали, както и предоставянето на свързани услуги. Оръжейното ембарго на ЕС обхваща всички стоки, включени в Общия списък на оръжията.⁵⁴

Оръжейното ембарго на ЕС остава в сила до датата на преход.⁵⁵

- Санкции, свързани с ракетните технологии

В сила остава забраната за продажба, доставка, трансфер, износ или придобиване, пряко или непряко, на стоките и технологиите, посочени в приложение III към Регламент (ЕС) 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета⁵⁶ (по-нататък Регламент 267/2012 на Съвета (изменен), и на всяко друго изделие, което по преценка на държавата членка би могло да допринесе за разработването на системи носители на ядрено оръжие, както и предоставянето на свързани услуги. В приложение III са

⁵⁴ Линк към Общия списък на оръжията на ЕС.

⁵⁵ Както е посочено в приложение V, точка 20.1 от СВПД.

⁵⁶ Официален вестник на Европейския съюз L 274, 18.10.2015 г., стр. 15.

посочени всички стоки и технологии, изброени в Режима за контрол върху ракетните технологии. За повече информация относно този режим вж. Насоки на Режима за контрол върху ракетните технологии.⁵⁷

Следва да се отбележи, че ако изделие, чиито конкретни технически характеристики или спецификации попадат в категориите, обхванати едновременно от приложения I и III към Регламент 267/2012 на Съвета (изменен), изделието се счита за попадащо в обхвата на приложение III, което означава, че в този случай винаги действа забрана.⁵⁸

Санкциите на ЕС във връзка с ракетните технологии остават в сила до датата на преход.⁵⁹

- Лица и образувания, спрямо които продължават да се прилагат ограничителни мерки

По отношение на някои лица и образувания (вписвания от ООН и ЕС) до датата на преход продължават да се прилагат мерки за замразяване на активи, забрана за издаване на визи и за предоставяне на специализирани услуги за финансови съобщения.⁶⁰

5.2. Ограничения, свързани с разпространението (разрешителни режими, в това число канала на доставките)

- Трансфери и дейности в ядрената област

Считано от датата на изпълнение, чувствителни по отношение на разпространението ядрени трансфери и дейности, засягащи определени стоки и технологии, включително свързани услуги като техническа и финансова помощ и свързани инвестиции, подлежат на предварително разрешение, което ще се дава от компетентните органи на държавата членка за всеки отделен случай.⁶¹

Списъците на стоките и технологиите, които подлежат на предварително разрешение, са поместени в приложения I и II към Регламент 267/2012 на Съвета (изменен).

⁵⁷ <http://mtrc.info/mtrc-guidelines/>

⁵⁸ Съгласно уводната бележка в приложение I към Регламент 2015/1861 на Съвета.

⁵⁹ Както е посочено в приложение V, точка 20.1 от СВПД.

⁶⁰ Лица и образувания, посочени в приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012.

⁶¹ Компетентните органи на всяка държава членка са определени в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран.

Приложение I съдържа стоките и технологиите, изброени в списъка на Групата на ядрените доставчици. За повече информация относно списъка на Групата на ядрените доставчици вж. Насоки на Групата на ядрените доставчици за трансферите в ядрената област.⁶²

В случая със стоките и технологиите, посочени в приложение I, всеки трансфер или свързана дейност попада в канала на доставките, както е описано в СВПД⁶³ и Резолюция 2231(2015) на Съвета за сигурност на ООН⁶⁴. Следователно националният компетентен орган ще трябва да подаде искане за разрешение до Съвета за сигурност на ООН. Работната група за доставките на Съвместната комисия ще дава препоръка на Съвета за сигурност на ООН по всяко искане за разрешение. В работната група за доставките участват всички държави от ЕЗ+3 и Иран, а върховният представител изпълнява ролята на координатор.

За повече информация относно работата на работната група за доставките вж. Насоки на работната група за доставките.⁶⁵

В приложение II към Регламент 267/2012 на Съвета (изменен) се съдържа друга група стоки и технологии, които са обект на предварително разрешение от компетентните органи на държавите членки за всеки отделен случай. В приложение II са посочени други стоки и технологии с двойна употреба, които биха могли да допринесат за дейности, свързани с преработката или обогатяването на уран, с производството на тежка вода или други дейности, несъвместими със СВПД. В този случай разрешението се дава от националният компетентен орган само в съответствие с правната рамка на ЕС.

- **Метали и софтуер**

Продажбата, доставката, трансферът или износът на софтуер за планиране на ресурсите на предприятието, разработен по-специално за използване в ядрената и военната промишленост, както е посочено в приложение VIIA към Регламент 267/2012 на Съвета

⁶² <http://www.nuclearsuppliersgroup.org/en/guidelines>

⁶³ Приложение IV към СВПД.

⁶⁴ Изключения могат да се правят по отношение на някои стоки за леководни реактори или на трансакции, необходими за изпълнението на посочените в СВПД ангажименти на Иран в ядрената област или за подготовката за изпълнението на СВПД. За повече подробности вж. Регламент 267/2012 на Съвета (изменен).

⁶⁵ <http://www.un.org/en/sc/2231/pdf/160921E%20Information%20on%20procurement%20channel.pdf>

(изменен), и предоставянето на свързани услуги подлежи на предварително разрешение, което ще се дава от компетентните органи на държавата членка за всеки отделен случай.⁶⁶

Продажбата, доставката, трансферът или износът на графит и някои необработени метали или полуобработени метали и предоставянето на свързани услуги подлежат на предварително разрешение, което ще се дава от компетентните органи на държавата членка за всеки отделен случай.⁶⁷ Списъкът на стоките, обхванати от това ограничение, е поместен в приложение VIII към Регламент 267/2012 на Съвета (изменен).

⁶⁶ Компетентните органи на всяка държава членка са определени в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран.

⁶⁷ Компетентните органи на всяка държава членка са определени в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран.

6. Санкции и ограничителни мерки, които не са свързани с разпространението на ядрено оръжие

Санкциите, наложени от ЕС с оглед на положението с правата на човека в Иран, подкрепата за тероризма и други основания, не са част от СВПД и остават в сила.

Мерките, приети от ЕС във връзка с нарушения на човешките права, включват замразяване на активи и забрана за издаване на визи на 82 лица и едно образувание, отговорни за тежки нарушения на човешките права, както и забрана за износ за Иран на оборудване, което може да се използва за вътрешни репресии, и на оборудване за наблюдение на телекомуникации.⁶⁸

Спрямо иранските лица, вписани и по режимите на санкции на ЕС срещу тероризма и Сирия (или всеки друг режим на санкции на ЕС⁶⁹), продължават да се прилагат предвидените в тези режими ограничителни мерки, които са извън обхвата на СВПД.

⁶⁸ Вж. приложения III и IV към Регламент (ЕС) № 359/2011 на Съвета от 12 април 2011 г. относно ограничителни мерки, насочени срещу определени лица, образувания и органи предвид ситуацията в Иран (изменен).

⁶⁹ Мерки на ЕС за борба с тероризма: Обща позиция 2001/931 и Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета.

Режим на санкции с оглед на положението в Сирия: Решение 2013/255/ОВППС на Съвета и Регламент (ЕС) № 36/2012 на Съвета.

7. Въпроси и отговори

В настоящия раздел се разглеждат въпроси от практическо естество, поставени от държавите — членки на ЕС, или трети държави и бизнес средите. Целта на раздела е да служи като практически инструмент във връзка с изпълнението на СВПД и еднообразното прилагане на горепосочените актове в ЕС. Поради това въпросният раздел би могъл да се актуализира в светлината на опита в прилагането на СВПД и съответните правни актове. Въпросите са групирани в няколко основни категории.

Общи въпроси

1. Кога настъпва датата на изпълнение според графика в СВПД?

Датата на изпълнение настъпи на 16 януари 2016 г., когато МААЕ потвърди изпълнението от Иран на мерките в ядрената област, както е посочено в съответните точки на СВПД, и едновременно с това ЕЗ/ЕС+3 отмениха санкциите, както е посочено в съответните точки на СВДПД.

2. Кои санкции бяха отменени на датата на изпълнение и има ли списък с отменените санкции?

На датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) ЕС отмени всички свои икономически и финансови санкции, наложени във връзка с иранската ядрена програма. Повече информация за санкциите, които бяха отменени на датата на изпълнение, може да се намери в раздел 3 на настоящата информационна бележка.

3. Кои санкции остават в сила на датата на изпълнение?

Свързаните с разпространението санкции, които остават в сила, са посочени в раздел 5 на настоящата информационна бележка. Ограничителните мерки, които не се свързани с ядрени въпроси или разпространението, като например мерките, отнасящи се до човешките права и подкрепата за тероризма, описани в раздел 6 на настоящата информационна бележка, остават в сила, тъй като не са обхванати от СВПД.

4. Кой износ за Иран е разрешен?

Считано от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава всеки износ за Иран, със следните изключения:

- Предварително разрешение, което се дава от компетентния орган на съответната държава за всеки отделен случай, е необходимо за износа на стоките и технологиите, упоменати в приложения I, II, VIIA и VIIB към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета;
- Остава забраната върху износа на оръжия, посочени в Общия списък на оръжията на ЕС, и свързани с ракети стоки и технологии, описани в приложение III (Режим за контрол върху ракетните технологии) към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861;
- Освен това, съгласно режима на санкции във връзка с положението с човешките права в Иран остава в сила забраната за износ на оборудване, което може да се използва за вътрешни репресии, и оборудване за наблюдение на телекомуникации, тъй като това е извън обхвата на СВПД;
- И накрая, в сила остава забраната върху всеки износ за или в полза на лице или образувание, което е обект на режима на санкции на ЕС (забрана за предоставяне на икономически ресурси на лица или образувания, включени в списъка).

5. Има ли правила за контрол върху износа, които се прилагат при износа за трети държави?

Всички правила за контрол върху износа, които се прилагат независимо от санкциите, наложени във връзка с иранската ядрена програма, продължават да се прилагат. Такъв контрол се прилага при износа за всяка държава извън ЕС. Освен това за стоките и технологиите, посочени в приложения I, II, VIIA и VIIB към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета, се прилагат специфични разрешителни режими, ако те са предназначени за иранско лице, образувание или орган във или извън Иран.

6. Какво се разбира под „свързани услуги“ в контекста на приложение II от СВПД?

За целите на приложение II от СВПД „свързани услуги“ са всички услуги, включително техническа помощ, обучение, застраховане, презастраховане, посредничество, транспорт или финансови услуги, които са необходими и принципно съпътстват основната дейност, за която санкциите са отменени по силата на СВПД.⁷⁰ Следва да се отбележи, че правните актове на ЕС дават по-голяма яснота във връзка с обхвата на отмяната на санкциите за свързаните услуги при всяка мярка.

7. Отмяната на санкциите включва ли също отмяна на ограниченията, които се прилагат понастоящем спрямо иранските студенти?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) държавите членки могат да не се съобразяват с наложеното от ООН или ЕС задължение за недопускане на специализирано преподаване или обучение на ирански граждани по дисциплини, които биха могли да допринесат за чувствителни от гледна точка на разпространението на ядрени оръжия дейности на Иран и за разработването на системи носители на ядрени оръжия.⁷¹ Продължават да се прилагат обаче други международни задължения и ангажменти, включително Резолюция 1540 на Съвета за сигурност на ООН и ангажиментите на държавите членки в рамките на международните режими за контрол върху износа, отнасящи се до нематериалния трансфер на контролирани технологии, свързани с разпространението на оръжия за масово унищожение, както и задължението за неказване на съдействие съгласно Конвенцията за забрана на химическото оръжие и Конвенцията за забрана на биологични оръжия. Възможно е държавите членки да са установили допълнителни национални схеми за одобрение, които да продължат да се прилагат.

8. Какво ще се случи, ако Иран не изпълнява разпоредбите на СВПД?

Ако Иран или ЕЗ/ЕС+3 смятат, че ангажиментите по СВПД не се спазват, въпросът може да бъде отнесен до съвместната комисия. Съвместната комисия ще се постарае да намери решение чрез предвидения в СВПД механизъм за разрешаване на спорове. Ако при приключване на процеса недоволната страна не е удовлетворена от решението на проблема и

⁷⁰ Бележка под линия 3, приложение II от СВПД.

⁷¹ Приложение II, точка 1.5.1 от СВПД.

смята, че повдигнатият въпрос представлява съществено неспазване на задълженията по СВПД, тя може да уведоми за това Съвета за сигурност на ООН. Съветът за сигурност на ООН ще гласува резолюция да продължи отмяната на санкциите и ако тази резолюция не бъде приета в срок от 30 дни след уведомяването, ще влязат отново в сила разпоредбите на предишните резолюции на Съвета за сигурност на ООН⁷², освен ако Съветът за сигурност на ООН не реши друго.

В такъв случай Европейският съюз, след като приеме съответното решение на Съвета, ще въведе отново („възстановяване на предишното положение“) санкциите на ЕС, наложени във връзка с ядрената програма на Иран, които са били спрени и/или прекратени.

9. Възможно ли е ООН/ЕС/САЩ да наложат нови санкции на Иран?

ЕС и САЩ ще се въздържат от повторното въвеждане или налагане на санкции, които са били отменени съгласно СВПД, или от налагането на нови санкции, свързани с ядрената област, без да се засяга предвиденият в СВПД процес на разрешаване на спорове. Без да се засяга предвиденият в СВПД процес на разрешаване на спорове, Съветът за сигурност на ООН няма да налага нови санкции, свързани с ядрената област.

10. Какви са наличните механизми за оценка и анализ на съответствието на дадена дейност със СВПД?

Създадена е съвместна комисия с участието на ЕЗ/ЕС+3 и Иран, която следи за изпълнението на СВПД и осъществява функциите, посочени в приложение IV от СВПД.⁷³

При прегледа и отправянето на препоръки по предложения за свързани с ядрената област трансфери и дейности с Иран съвместната комисия се подпомага от работната група за доставките. По въпроси, свързани с отмяната на санкциите, съвместната комисия се подпомага от работната група за прилагане на отмяната на санкциите. Върховният

⁷² Резолюции 1696 (2006), 1737 (2006), 1747 (2007), 1803 (2008), 1835 (2008), 1929 (2010) и 2224 (2015) на Съвета за сигурност на ООН.

⁷³ Приложение IV, точки 2.1.1—2.1.16 от СВПД.

представител координира работата на съвместната комисия и двете работни групи.

Мерки, свързани с финансовите, банковите и застрахователните дейности

11. Разрешен ли е достъпът до финансови и банкови услуги в Иран?
Ограниченията, засягащи достъпа до финансови и банкови услуги в Иран (съдържащи се в Решение 2010/413/ОВППС на Съвета и Регламент 267/2012 на Съвета), се отменят, считано от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.).
12. Отмяната на мерките в банковия сектор позволява ли да бъдат открити отново кореспондентски банкови сметки?
От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешават банковите дейности, включително установяването на нови кореспондентски отношения с ирански банки, при условие че съответната иранска финансова институция не е включена в списъка с ограничителни мерки.
13. Може ли лице или образувание от ЕС да използва за дейността си всяка иранска банка и да извършва банкови трансакции? Или има ирански банки, които продължават да бъдат включени в списъка?
Някои ирански банки продължават да са включени в списъка (Ansar Bank и Mehr Bank). Следователно е необходимо да продължат да се извършват надлежни проверки, за да е сигурно, че съответната иранска банка не е включена в списъка, тъй като дейностите и трансакциите с вписаните банки остават забранени. Банковите трансакции и отношенията с невписаните ирански банки са допустими.
14. Съществуват ли ограничения по отношение на откриването на нови банкови сметки или встъпването в кореспондентски банкови отношения с невписани финансови институции, установени в Иран, техни клонове или дъщерни подразделения?
Всички ограничителни мерки по отношение на финансовата, банковата и застрахователната дейност са отменени и от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допуска откриване на нови банкови сметки или встъпване в кореспондентски банкови отношения с кредитни или финансови институции, установени в Иран (или техни клонове и дъщерни подразделения), при условие че тези институции не са включени в списъка.
15. Съществуват ли ограничения по отношение на откриването на клонове, дъщерни подразделения или представителства на ирански банки в държави — членки на ЕС, или на европейски банки в Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) невписаните ирански банки имат право да откриват клонове, дъщерни подразделения или представителства в държавите — членки на ЕС. По същия начин финансовите институции на ЕС имат право да откриват клонове, дъщерни подразделения или представителства в Иран.

16. Какви са санкциите, които ще продължат да се прилагат по отношение на Централната банка на Иран и другите вписани ирански финансови институции?

Централната банка на Иран и някои от вписаните ирански финансови институции бяха заличени от списъка, поради което санкциите, свързани с тези образувания, вече не са приложими.

17. Съществуват ли ограничения по отношение на достъпа на Централната банка на Иран до собствените ѝ средства и икономически ресурси?

Централната банка на Иран е заличена от списъка на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.), поради което от тази дата санкциите, свързани с това образувание, вече не са приложими и всички средства и икономически ресурси, които са били замразени вследствие на включването ѝ в списъка, са освободени.

18. Съществуват ли ограничения по отношение на финансовите институции, които предоставят услуги за финансови съобщения на Централната банка на Иран и други невписани финансови институции?

Забраната за финансовите институции да предоставят специализирани услуги за финансови съобщения, използвани за обмен на финансови данни, се прилага по отношение на вписаните образувания. Централната банка на Иран и някои от вписаните ирански финансови институции бяха заличени от списъка. Следователно финансовите институции могат да предоставят услуги за финансови съобщения на Централната банка на Иран и на други невписани финансови институции.

19. Финансовите институции ще бъдат ли застрашени от санкции на САЩ при трансакции с ирански финансови институции, които имат банкови отношения с лица от Иран, включени в списъка на специално посочените лица (SDN)?

Този въпрос касае режима на санкции на САЩ и за по-пълна информация се прави препратка към раздели „Насоки“ и „Често задавани въпроси“ на уебсайта на Службата за контрол на чуждестранните активи (OFAC) на САЩ⁷⁴.

20. Имат ли право иранските банки да се свържат отново към мрежата SWIFT?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) иранските банки, които вече не присъстват в списъка на лицата и образуванията, подлежащи на ограничителни мерки на ЕС, имат право да свържат отново към мрежата SWIFT⁷⁵. Лицата и образуванията, които бяха заличени от списъка на датата на изпълнение, са изброени в приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран. Другите образувания, които бяха допълнително заличени от списъка на 22 януари 2016 г., са изброени в приложението към Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран.

В този контекст следва да се направи позоваване на публикуваното от SWIFT изявление⁷⁶, че банките, заличени от списъка с Регламента за изпълнение, ще могат автоматично да се включат отново към мрежата SWIFT на датата на изпълнение след приключване на обичайната процедура за свързване със SWIFT (административни и системни проверки, свързаност и технически процеси).

21. Допустимо ли е финансови институции от ЕС да извършват клиринг на сделки, включващи неписани лица и образувания от Иран, след датата на изпълнение?

Да, финансовите институции от ЕС имат право да извършват клиринг на сделки с неписани лица и образувания от Иран. Финансовите институции

⁷⁴ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

⁷⁵ Изброените по-долу ирански банки остават в списъка: Ansa Bank и Mehr Bank. Вж. приложения VIII (вписвания от ООН) и IX (вписвания от ЕС) към Регламент (ЕС) 267/2012.

⁷⁶ https://www.swift.com/insights/press-releases/update_iran-sanctions-agreement

от ЕС трябва все пак да гарантират, че няма да извършват клиринг на сделки чрез други финансови системи или с други образувания, за които тази дейност не е разрешена⁷⁷.

22. Допустимо ли е прехвърлянето на средства към и от Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се отменя забраната за прехвърляне на средства за невписани ирански банки. Следователно престават да се прилагат всички ограничения върху прехвърлянето на средства към и от Иран, приложими за невписани ирански банки, финансови институции, обменни бюра и техни клонове и дъщерни подразделения.

23. Продължава ли да се прилага изискването за предварително уведомление и искане на разрешение за прехвърляне на средства съгласно членове 30 и 30а от Регламент 267/2012 на Съвета? Има ли ограничение върху размера на средствата, които могат да бъдат прехвърляни?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) няма изискване за подаване на уведомление и искане за разрешение във връзка с прехвърляне на средства към и от Иран, тъй като тези членове са заличени от Регламент 267/2012 на Съвета⁷⁸. По същия начин ограниченията, свързани с размера на прехвърляните средства, вече не се прилагат съгласно СВПД.

24. Допустимо ли е прехвърлянето на средства от и към Иран за хранителни продукти, здравеопазване, медицинско оборудване или за селскостопански или хуманитарни цели?

В съответствие с ограниченията върху прехвърлянето на средства към и от Иран в сила преди датата на изпълнение, прехвърлянето на средства за хранителни продукти, здравеопазване, медицинско оборудване или за селскостопански или хуманитарни цели беше разрешено при определени условия. От датата на изпълнение обаче разпоредбите относно прехвърлянето на средства към и от Иран са заличени и ограниченията върху прехвърлянето на средства престават да се прилагат, освен при прехвърлянето на средства или икономически ресурси към вписани лица и образувания.

⁷⁷ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

⁷⁸ Член 1, параграф 15 от Регламент (ЕС) 2015/1861 от 18 октомври 2015 г. за изменение на Регламент 267/2012 на Съвета.

25. Допустимо ли е вписаните лица и образувания да използват замразени средства за извънредни разходи?

Лицата и образуванията, които са заличени от списъка, получават незабавен достъп до средствата си на същия ден. Лицата и образуванията, които остават вписани, нямат достъп до средствата си. Въпреки това изключенията, които отчитат основни нужди на вписаните лица, правни такси и извънредни разходи, остават в сила и вписаните лица могат да поискат от компетентните органи на държавите членки разрешение да използват средствата си при наличието на валидна дерогация.

26. Съществуват ли ограничения върху достъпа на иранските банки и финансови институции, органи и образувания до собствените им средства и икономически ресурси?

Европейският съюз не прилага мерки за замразяване на активи спрямо невписаните ирански банки и финансови институции. Следователно техните средства в ЕС не са замразени. На датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) някои от вписаните ирански банки и финансови институции бяха заличени от списъка, а на 23 януари 2016 г. допълнително бяха заличени други ирански банки. В резултат заличените от списъка ирански банки и финансови институции получиха достъп до замразените си средства в ЕС. Същевременно ограничен брой ирански банки и финансови институции продължават да бъдат включени в списъка (Ansar Bank и Mehr Bank) и намята право на достъп до средствата им в ЕС, освен ако това не е изрично предвидено в Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета.

27. Как отмяната на санкциите, предвидена в правните актове на ЕС в съответствие със СВПД, засяга предоставянето на застрахователни и презастрахователни услуги при сделки с участието на Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава предоставянето на застрахователни и презастрахователни услуги на Иран, на правителството на Иран или на невписаните ирански лица, образувания или органи, действащи от тяхно име или по тяхно указание.⁷⁹

⁷⁹ Приложение II, точка 3.2.3 от СВПД.

28. Разрешени ли са покупката и продажбата на емитирани от Иран държавни дългови инструменти?

Покупката и продажбата на държавни облигации или на гарантирани от държавата облигации, емитирани например от правителството на Иран или Централната банка на Иран, или ирански банки и кредитни или финансови институции, и предоставянето на свързани с това услуги, се разрешават от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). Същото е валидно за всички физически или юридически лица или органи, които действат от тяхно име или се притежават и контролират от тях.

29. Съществуват ли ограничения по отношение на предоставянето на финансово подпомагане за търговия с Иран, включително експортни кредити, гаранции или застраховане?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) на държавите — членки на ЕС, вече не е забранено да поемат нови ангажименти за предоставяне на финансово подпомагане за търговия с Иран, включително предоставяне на експортни кредити, гаранции и застраховане на граждани и образувания от ЕС.

30. Съществуват ли ограничения по отношение на поемането на нови ангажименти за предоставяне на безвъзмездни средства или преференциални заеми на правителството на Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) на държавите — членки на ЕС, вече не е забранено да поемат нови ангажименти за предоставяне на безвъзмездни средства, финансова помощ и преференциални заеми на правителството на Иран, включително чрез участието им в международни финансови институции.

31. Съществуват ли ограничения по отношение на откриването на нови представителства или установяването на нови клонове или дъщерни подразделения на финансови институции в Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) финансовите институции от ЕС могат да откриват представителства, дъщерни подразделения или банкови сметки в Иран. Допуска се и установяването на нови съвместни предприятия с ирански финансови институции. Финансовите институции от ЕС обаче не могат да предприемат банкови дейности с иранските банки, които продължават да фигурират в списъка на подлежащите на санкции на ЕС.

Нефт, газ и нефтохимически продукти

32. Отмяната на санкциите засяга ли нефтохимическия сектор?

Да, дейностите, свързани с иранския нефтохимически сектор, попадат в обхвата на отмяната на санкциите, считано от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.).⁸⁰

33. Допустими ли са закупуването, придобиването, продажбата или предлагането на пазара на петролни продукти, нефтохимически продукти и природен газ на или от Иран?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) са допустими закупуването, придобиването, продажбата или предлагането на пазара на петролни продукти, нефтохимически продукти и природен газ на или от Иран и предоставянето на свързани с това услуги.⁸¹

34. Отмяната на санкциите върху иранския суров нефт, петролни продукти, нефтохимически продукти и втечен природен газ отнася ли се също и за осигуряването на транспорт?

Допускат се транспортът на ирански нефт и нефтохимически продукти и предоставянето на застрахователни и презастрахователни услуги, включително застраховка „защита и обезщетение“ (P&I). От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допускат също транспортът на ирански петролни продукти и втечен природен газ и предоставянето на застрахователни и презастрахователни услуги, включително застраховка „защита и обезщетение“ (P&I). От датата на изпълнение се разрешават и други дейности и трансакции, свързани с иранския нефтен и газов сектор, като например предоставянето на финансиране.⁸²

35. Отменени ли са санкциите за образувания като Националната иранска петролна компания?

Всички заличени от списъка образувания вече не са предмет на ограничителни мерки. От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) Националната иранска петролна компания и нейните вписани дъщерни подразделения и филиали са заличени от списъка на образуванията, спрямо

⁸⁰ Приложение II, точка 3.3.1 от СВПД.

⁸¹ Приложение II, точки 1.2.2 и 1.2.5 от СВПД.

⁸² Приложение II, точка 3.3.1 от СВПД.

които се прилагат ограничителни мерки, в резултат на което се отменят санкциите спрямо тези образувания и се разрешават трансакциите с тях.

36. Допустими ли са инвестициите в иранския нефтен, газов и нефтохимически сектор?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) е допустимо да се инвестира в иранския нефтен, газов и нефтохимически сектор.⁸³

37. В СВПД се предвижда, че от датата на изпълнение се преустановяват усилията за намаляване на продажбите на ирански суров нефт, включително като се премахват ограниченията върху количествата на продавания от Иран суров нефт, държавите, които могат да купуват суров нефт от Иран, и използването на приходите от ирански нефт. Какви ще бъдат последиците?

Този въпрос касае режима на санкции на САЩ и за по-пълна информация се прави препратка към раздели „Насоки“ и „Често задавани въпроси“ на уебсайта на Службата за контрол на чуждестранните активи (OFAC) на САЩ⁸⁴.

38. Забранено ли е лица от ЕС да осъществяват бизнес с образувания от Иран, в които вписано от ЕС физическо лице или образувание притежава миноритарен дял или има неконтролиращо участие?

Забранено е лица от ЕС да предоставят пряк или непряк достъп до финансови средства или икономически ресурси на вписани лица и образувания. Критериите, съгласно които се установява наличие на контрол или собственост или дали на вписани лица и образувания е бил предоставен непряк достъп до средства или икономически ресурси, се съдържат в „Насоките относно прилагането и оценката на ограничителните мерки (санкциите) в рамките на общата външна политика и политика на сигурност на ЕС“.⁸⁵

⁸³ Приложение II, точка 1.2.4 от СВПД.

⁸⁴ <https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>

⁸⁵ Вж. линка към „Нови елементи относно понятията „собственост“ и „контрол“ и предоставянето на средства или икономически ресурси“ в раздел 8 за референтните документи.

Корабоплаване, корабостроене и транспорт

39. Допустима ли е доставката на кораби, предназначени за транспорт на ирански нефт и нефтохимически продукти?

Да, допуска се доставката на кораби, предназначени за транспорт или складиране на нефтени и нефтохимически продукти за неписани лица или образувания от Иран, както и за всички лица или образувания за транспорт на ирански нефт или нефтохимически продукти.⁸⁶

40. Допустим ли е износът към Иран на морско оборудване и технология за корабостроене?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допуска износът на морско оборудване и технологии за корабостроене, поддръжка и ремонт към Иран или за неписани ирански или притежавани от Иран предприятия, които работят в този сектор.⁸⁷

41. Допустим ли е строежът и ремонтът на ирански кораби?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешават продажбата, доставката, трансферът или износът на морско оборудване и на технологии за корабостроене, поддръжка и ремонт на Иран или на ирански образувания, които работят в този сектор, като NITC и IRISL. От датата на изпълнение се разрешава също и участието в проектирането, строежа и ремонта на товарни кораби и нефтени танкери за Иран или неписани ирански лица или притежавани от Иран предприятия, които работят в този сектор, като NITC и IRISL.⁸⁸

42. Допустимо ли е предоставянето на услуги, свързани със знамето или класификацията, на кораби, притежавани или контролирани от ирански лица?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава предоставянето на услуги, свързани със знамето или класификацията, в т.ч. услуги, свързани с техническите спецификации, регистрационни и идентификационни номера от всякакъв характер, за ирански нефтени

⁸⁶ Приложение II, точки 1.3.1 и 1.3.2 от СВПД.

⁸⁷ Приложение II, точка 3.4.1 от СВПД.

⁸⁸ Приложение II, точка 3.4.1 от СВПД.

танкери и товарни кораби, притежавани или контролирани от неписани ирански или притежавани от Иран предприятия, които работят в сектора на корабоплаването и корабостроенето, като NITC и IRISL.

43. Допустимо ли е предоставянето на услуги, свързани със зареждане с гориво или доставки за кораби, на плавателни съдове, притежавани или наети по договор от Иран?

Да, от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се допуска предоставянето на услуги, свързани със зареждане с гориво или доставки за кораби, на плавателни съдове, притежавани или наети по договор от Иран, включително чартърни плавателни съдове, които не превозват забранени изделия.⁸⁹

Злато, други благородни метали, банкноти и монети

44. Допустимо ли е изсичането на монети за Иран или доставянето на новоотпечатани или неемитирани ирански деноминирани банкноти на Централната банка на Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава доставянето на новоизсечени монети и новоотпечатани или неемитирани ирански деноминирани банкноти на или в полза на Централната банка на Иран.⁹⁰

45. Допустим ли е износът на диаманти в Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава продажбата, покупката, транспортирането или посредническите услуги, свързани с диаманти, в Иран.⁹¹

46. Допустима ли е доставката, продажбата, покупката, трансферът, износът или вносът на злато и други благородни метали на и от Иран, правителството на Иран, неговите публични органи, дружества и агенции, всяко лице, образувание или орган, притежаван или контролиран от тях?

Да, допуска се продажбата, доставката, покупката, износът или трансферът на злато и благородни метали, предоставянето на свързани с това посреднически услуги, финансиране и услуги, свързани с ценни книжа, на или от или за правителството на Иран, неговите публични органи,

⁸⁹ Приложение II, точка 3.4.4 от СВПД.

⁹⁰ Приложение II, точка 1.4.1 от СВПД

⁹¹ Приложение II, точка 1.4.1 от СВПД

дружества и агенции или Централната банка на Иран, всяко лице, образование или орган, който действа от тяхно име или по тяхно указание, или всяко образование или орган, притежаван или контролиран от тях.

Метали/софтуер

47. Отменени ли са всички ограничения за износа на софтуер?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава износът на софтуер в Иран, със следните изключения:

- *Предварителното разрешение, което се дава от компетентния орган на съответната държава за всеки отделен случай, е необходимо за продажбата, доставката, трансфера или износа на софтуер за планиране на ресурсите на предприятието, специално разработен за използване в ядрената и военната промишленост, както е посочено в приложение VIIA към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета, и предоставянето на свързани услуги;*
- *Предварителното разрешение, което се дава от компетентния орган на съответната държава за всеки отделен случай, е необходимо за продажбата, доставката, трансфера или износа на софтуер, свързан с ядрено оборудване и технологии, както е посочено в приложения I и II към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета;*
- *От друга страна, продажбата, доставката, трансферът или износът на софтуер, свързан с балистични ракети, както е посочено в приложение III към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета, все още подлежат на забрана.*

48. Кои метали все още подлежат на ограничение по отношение на продажбата, доставката или износа в Иран?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) се разрешава износът на метали в Иран, със следното изключение:

- Предварителното разрешение, което се дава от компетентните органи на съответната държава за всеки отделен случай, е необходимо за продажбата, доставката, трансфера или износа на графит и необработени или полуобработени метали и предоставянето на техническа помощ или обучение, финансиране и финансова помощ. Списъкът на изделията, обхванати от това ограничение, е поместен в приложение VIII към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета.

49. Позволено ли е дадено образование да инвестира в производството или в съоръжение за производството на метали в Иран, обхванати от разрешителен режим за износ?

Да, СВПД не възпрепятства инвестирането в сектори в Иран, свързани със стоки, чиято продажба, доставка, трансфер или износ продължават да са предмет на разрешителен режим.

50. Продажбата или износът на алуминиев оксид за Иран подлежи ли на предварително разрешение от ЕС?

Списъкът на графит и необработени или полуобработени метали, предмет на предварително разрешение, което се дава от компетентния орган на съответната държава членка⁹² за всеки отделен случай, е поместен в приложение VIII към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета.

51. Допустима ли е продажбата, доставката, трансферът, износът или предоставянето на техническа и финансова помощ, свързана със софтуер, на иранско лице, орган или образование?

От датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) продажбата, доставката, трансферът или износът на софтуер за планиране на ресурсите на предприятието⁹³, включително актуализациите му и предоставянето на свързани услуги, за всяко иранско лице, образование или орган, или за използване в Иран, вече не са забранени, но са предмет на предварително разрешение, което се дава от компетентните органи на държавите членки за всеки отделен случай.

⁹² Компетентните органи на всяка държава членка са определени в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета относно ограничителни мерки срещу Иран.

⁹³ Описан в приложение VIIA към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с Регламент 2015/1861 на Съвета.

Мерки, свързани с разпространението на ядрено оръжие

52. Къде е поместен списъкът на стоките с двойна употреба, които могат да бъдат изнасяни в Иран?

Списъкът на стоките с двойна употреба, които могат да бъдат изнасяни в Иран — след получаване на предварително разрешение — е поместен в приложение I (списък на Групата на ядрените доставчици (NSG), части I и II) към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета. Приложение II (автономен списък на ЕС) съдържа стоки от сходно естество⁹⁴ като стоките с двойна употреба, които също могат да бъдат изнасяни след получаване на предварително разрешение. Освен това в съответствие с разпоредбите на посочения регламент може да се подават заявления за лицензи за износ на други стоки с двойна употреба, посочени в приложение I към Регламент (ЕО) № 428/2009.

53. Допустимо ли е да се подава заявление за лиценз за износ на стоки с двойна употреба в Иран?

Да, заявленията за лицензи за износ на стоки с двойна употреба следва да бъдат отправени до компетентния орган в съответната държава членка. Списъкът на компетентните национални органи е поместен в приложение X към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с Регламент 2015/1861 на Съвета.

54. Валидно ли е разрешението за износ на стоки с двойна употреба, издадено от държава членка, в други държави — членки на ЕС?

Да, разрешенията за износ на стоки с двойна употреба, издадени от компетентните органи на държавата членка, в която е установен износителят, са валидни в целия Съюз.

55. Какъв е срокът за получаване на лиценз?

Това е въпрос за съответния компетентен орган, отговорен за издаването на лицензи.

⁹⁴ Стоки и технологии, различни от включените в приложения I и III към Регламент 267/2012, които биха могли да допринесат за дейности, свързани с преработката или обогатяването на уран или с производството на тежка вода, или други дейности, несъвместими със СВЦД.

56. В член 2г, параграф 3, буква б) от Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с Регламент 2015/1861 на Съвета, се посочва, че държавите членки уведомяват МААЕ за доставените продукти, включени в списъка на NSG: Това отнася ли се и за двата списъка (NSG част I и II)?

Задължението за уведомяване се отнася и за двата списъка — част I и II — на Групата на ядрените доставчици (NSG) и се съдържа в приложение I към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета.

- 56а. Какви са изискванията относно декларацията за крайната употреба при износ в Иран на стоките, изброени в приложение II към Регламент 267/2012?

Съгласно членове 3а, параграф 6, 3в, параграф 2, 3г, параграф 2, буква б) износителят е длъжен да представи декларация за крайната употреба, подписана от крайния потребител или получател в Иран („декларация за крайната употреба“), или с помощта на образеца, установен в приложение IIа към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с Регламент 2015/1861 на Съвета, или чрез равностоен документ. Това следва да се извърши в момента на подаване на заявлението за разрешение.

Не е необходима декларация за крайната употреба за временен износ на съответните изделия, тъй като крайната употреба на изделията не се извършва в държавата на местоназначение. Във всички останали случаи е задължителна декларация за крайната употреба, подписана от крайния потребител или получател в Иран.

- 56б. Какво представлява временният износ в Иран на изделията, изброени в приложение II към Регламент 267/2012?

Понятието „временен износ“ в членове 3а, параграф 6, 3в, параграф 2, 3г, параграф 2, буква б) се отнася за ситуация, при която изделията напускат временно митническата територия на Съюза и/или държава членка и се връщат в оригиналното си състояние в предварително определен, относително кратък период от време. Това важи главно за ситуации, при които изделията се представят на панаири, изложения или конгреси.

Съгласно спецификациите на генералното разрешение на Съюза за износ ЕС004, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕО) 428/2009 „изложение или панаир“ означават търговски събития с определена продължителност, на които

няколко изложители показват своите продукти на търговци или на широката общественост. „Научен конгрес“ означава научни събития, включващи подобни демонстрации или презентации. Кандидатите за временен износ трябва да гарантират връщането на съответните стоки на митническата територия на Европейския съюз в първоначалното им състояние, без отстраняване, копиране или разпространение на компоненти или програмни продукти, през 120 дневния срок на временния износ.

- 56в. Допустим ли е износът на изделията, изброени в приложение II към Регламент 267/2012, когато местонахождението в Иран на тяхната крайна употреба не е известно? При какви обстоятелства?

В членове 3а, параграф 6, 3в, параграф 2, 3г, параграф 2, буква б) от Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с Регламент 2015/1861 на Съвета, е предвиден основният принцип да се предоставят подробности относно местонахождението на крайната употреба на изделията. В образеца за декларация за крайната употреба в приложение Па от същия регламент се пояснява, че тази информация може да бъде пропусната в определени ситуации, при които получателят на изделията е търговец, търговец на дребно, продавач на едро или прекупвач, поради което крайният потребител и неговото местоположение все още не са известни към момента на подаване на заявлението за предварително разрешение.

При такива специфични ситуации, като се вземат предвид всички обстоятелства от значение по случая, компетентният орган си запазва възможността i) да разреши сделката при липса на информация за местонахождението на крайната употреба на доставените изделия, ако счете, че останалата предоставена информация е достатъчна, за да е сигурно, че изделията ще се използват в съответствие с посочения регламент, или ii) да откаже разрешението, ако това не е така.

- 56г. Може ли национален компетентен орган да поиска информация относно местонахождението на крайната употреба на изнасяните изделия, изброени в приложение II към Регламент 267/2012, след като лицензът бъде издаден?

Ако компетентен орган разреши сделка при липса на информация за местонахождението на крайната употреба на доставените изделия (т.е. за специфичните ситуации, при които получателят на изделията е търговец, търговец на дребно, продавач на едро или прекупвач, поради което крайният потребител и неговото местоположение все още не са известни към момента на подаване на заявлението за предварително разрешение), Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с Регламент 2015/1861 на Съвета, предвижда в своите членове 3а, параграф 6, буква а), 3в, параграф 2, буква а) и 3г, параграф 2, буква б), че

такава информация трябва да бъде предоставена на по-късен етап, когато стане известна, ако компетентният орган я поиска. Ако поисканата от компетентния орган информация не бъде предоставена, той взема това предвид при оценката на последващи заявления за разрешение от същия износител или до същия получател, по-специално що се отнася до наличието на разумни основания да се определи, че изделията ще допринесат за преработката или обогатяването на уран или производството на тежка вода, или за други ядрени дейности, несъвместими със СВПД, по смисъла на член 3а, параграф 4.

Оръжие и балистични ракети

57. Износът на оръжие също ли е предмет на предварително разрешение по канала на доставките?

Оръжейното ембарго на ЕС не беше вдигнато на датата на изпълнение (16 януари 2016 г.). Санкциите, свързан с оръжие, включително предоставянето на свързани услуги, остават в сила до датата на преход.

Включване в списъка на лица, образувания и органи (замразяване на активи и забрана за издаване на визи)

58. Допустимо ли е осъществяването на стопанска дейност с лица и образувания в Иран? Има ли все още лица и образувания, които са включени в списък?

Да, принципно от датата на изпълнение (16 януари 2016 г.) е допустимо осъществяването на стопанска дейност с ирански лица или образувания, с изключение на онези, които продължават да фигурират в списък до датата на преход или са включени в списък по друг режим на санкции, като по този начин все още подлежат на мерки за замразяване на активи, включително забрана за предоставяне на средства или икономически ресурси. Преди започване на делови отношения се препоръчва да се направи справка с тези списъци. Централният регистър на лица и образувания, които подлежат на санкции на ЕС, е на разположение в интернет.⁹⁵

59. Как да се провери дали дадено лице или образувание фигурира в списъка за санкции?

⁹⁵ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

Всяко лице или образование в рамките на Европейския съюз и всички граждани на ЕС в целия свят носят отговорност за провеждането на надлежни проверки, за да се гарантира, че те не предоставят средства или икономически ресурси на включено в списък лице.

Централният регистър на лица и образувания, които подлежат на санкции на ЕС, е на разположение в интернет.⁹⁶

60. СВПД позволява ли налагането на нови санкции на ирански лица или образувания за оказване на подкрепа на правителството на Иран след датата на изпълнение?

В съответствие със СВПД Европейският съюз ще се въздържа от налагането на нови санкции на ирански лица или образувания изключително на основание оказване на подкрепа, например материална, логистична или финансова, на правителството на Иран.

Повторно въвеждане на санкции

61. Какво би довело до повторно въвеждане на икономически и финансови санкции на ЕС?

В случай на съществено неспазване от страна на Иран на неговите ангажименти, поети в рамките на СВПД, и след изчерпване на всички мерки в рамките на механизма за разрешаване на спорове, Европейският съюз повторно въвежда отменените санкции на ЕС („възстановяване на предишното положение“). Следва да се отбележи, че всички страни по СВПД са решени да избегнат всяко действие, които би било определено като неспазване, и да избегнат повторно въвеждане на санкции, като участват в механизма за разрешаване на спорове.

62. Как ще бъдат въведени повторно санкции на ЕС при възстановяване на предишното положение?

Всички санкции на ЕС, предприети във връзка с иранската ядрена програма, чието действие е било спряно и/или прекратено, ще бъдат въведени повторно с решение на Съвета на Европейския съюз въз основа на препоръка на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, Франция, Германия и Обединеното кралство. Повторното въвеждане на санкции на ЕС в случай на

⁹⁶ https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/8442/consolidated-list-sanctions_en

съществено неспазване от страна на Иран на неговите ангажименти, поети в рамките на СВПД, ще бъде осъществено в съответствие с предишни разпоредби при първоначалното налагане на санкциите.

63. Какво ще се стане с действащите договори в случай на повторно въвеждане на санкции на ЕС?

В случай на повторно въвеждане на санкции на ЕС, санкциите няма да се прилагат с обратна сила. Изпълнението на договори, сключени докато отмяната на санкциите по СВПД е била в сила и съгласно правната рамка на ЕС, ще бъде разрешено в съответствие с предишни разпоредби при първоначалното налагане на санкциите, за да се даде възможност на дружествата да прекратят дейността си. Подробностите относно срока, който е разрешен за изпълнението на предишни договори, ще бъдат определени в правните актове, в които се предвижда повторното въвеждане на санкции на ЕС. Например повторното въвеждане на санкции върху инвестиционни дейности няма да засягат с обратна сила инвестициите, направени преди датата на възстановяването на предишното положение, и изпълнението на договорите за инвестиции, сключени преди повторното налагане на санкции, ще бъде разрешено в съответствие с предишни разпоредби при първоначалното налагане на санкциите. Договорите, които са били разрешени, когато режимът на санкциите все още е бил в сила, няма да се обект на повторно въвеждане на санкции.

64. Датата на възстановяване на предишното положение ще бъде ли оповестена публично?

Повторното въвеждане на санкции на ЕС ще означава приемането на правни актове, с които се прекратява спирането на прилагането на членове в Решение 2010/413/ОВППС на Съвета, изменено с Решение 2015/1863 на Съвета, и с които се въвеждат повторно съответстващите членове в Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с Регламент 2015/1861 на Съвета. Тези правни актове ще бъдат публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и следователно ще бъдат публично достъпни.⁹⁷

Канал на доставките

65. Как функционира каналът на доставките?

⁹⁷ Вж. член 2 от Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 г.

Съветът за сигурност на ООН ще отговори на исканията на държавите за износ на определени стоки и за осъществяване на определени дейности в Иран (списък на NSG/приложение I към Регламент 267/2012 на Съвета, изменен с последващи регламенти, включително Регламент 2015/1861 на Съвета) след препоръка на работната група за доставките/съвместната комисия.

66. Каква е ролята на работната група за доставките?

Ролята на работната група за доставките е да прави прегледи и да отправя препоръки от името на съвместната комисия по предложения за трансфери и дейности в ядрената област в Иран чрез работна група за доставките.⁹⁸

67. Кой е „координаторът“, посочен в приложение IV, точка 6.4.1 от СВПД?

Върховният представител изпълнява функцията на координатор на работната група за доставките.⁹⁹

68. Как се гарантира поверителността на информацията при изпращане на искане за разрешение? Например на чувствителна информация относно стопанската дейност.

Функционирането на работната група за доставките е предмет на правилата за поверителност на ООН.¹⁰⁰

69. Как работната група за доставките ще съобщава на националните органи за своите решения за предоставяне на разрешения?

Работната група за доставките ще разглежда заявленията и ще отправя препоръки към Съвета за сигурност на ООН, който ще съобщава решението си на компетентните национални органи.

⁹⁸ Приложение IV, точка 6.2 от СВПД

⁹⁹ Приложение IV, точка 6.3 от СВПД

¹⁰⁰ Приложение IV, точка 3.4 от СВПД

8. Референтни документи

Съвместен всеобхватен план за действие (СВПД)

- СВПД

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/iran_joint-comprehensive-plan-of-action_en.pdf

- СВПД — Приложение I — Мерки в ядрената област

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/annex_1_nuclear_related_commitments_en.pdf

- СВПД — Приложение II — Ангажименти, свързани със санкции

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_2_sanctions_related_commitments_en.pdf

Прикрепени документи в приложение II

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_1_attachements_en.pdf

- СВПД — Приложение III — Сътрудничество в ядрената област за граждански цели

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_3_civil_nuclear_cooperation_en.pdf

- СВПД — Приложение IV — Съвместна комисия

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_4_joint_commission_en.pdf

- СВПД — Приложение V — План за изпълнение

http://eeas.europa.eu/statements-eeas/docs/iran_agreement/annex_5_implementation_plan_en.pdf

Организация на обединените нации

- Резолюция 2231 (2015) на Съвета за сигурност на ООН

[http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2231\(2015\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2231(2015))

- Съвет за сигурност на ООН

<http://www.un.org/en/sc/>

Правни актове на ЕС

- Решение 2010/413/ОВППС на Съвета от 26 юли 2010 г. относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Обща позиция 2007/140/ОВППС

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1452107576951&uri=CELEX:32010D0413>

- Решение (ОВППС) 2015/1863 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015D1863&from=BG>

- Регламент 267/2012 на Съвета от 23 март 2012 г. относно ограничителни мерки срещу Иран и за отмяна на Регламент (ЕС) 961/2010

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1452107630568&uri=CELEX:32012R0267>

- Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран (включително приложенията)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1861&from=BG>

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R1862&qid=1452102679407&from=BG>

- Решение (ОВППС) 2016/37 на Съвета от 16 януари 2016 година относно датата на прилагане на Решение (ОВППС) 2015/1863 за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=OJ:L:2016:0111:TOC>

- Известие: Информация относно датата на прилагане на Регламент (ЕС) 2015/1861 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 274, 18.10.2015 г., стр. 1) и Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1862 на Съвета от 18 октомври 2015 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран (ОВ L 274, 18.10.2015 г., стр. 161)

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=OJ:C:2016:0151:TOC>

- Решение за изпълнение (ОВППС) 2016/78 на Съвета от 22 януари 2016 г. за прилагане на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.016.01.0025.01.BUL&toc=OJ:L:2016:016:TOC

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/74 на Съвета от 22 януари 2016 г. за прилагане на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран

http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.016.01.0006.01.BUL&toc=OJ:L:2016:016:TOC

- Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1375 на Комисията от 29 юли 2016 година за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1477054608679&uri=CELEX:32016R1375>

- Решение (ОВППС) 2017/974 на Съвета от 8 октомври 2017 г. за изменение на Решение 2010/413/ОВППС относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017D0974&from=BG>

- Регламент (ЕС) 2017/964 на Съвета от 8 юни 2017 година за изменение на Регламент (ЕС) 267/2012 относно ограничителни мерки срещу Иран

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1497336026549&uri=CELEX%3A32017R0964>

Други документи на ЕС в тази област

- Често задавани въпроси относно ограничителните мерки на ЕС

http://eeas.europa.eu/archives/docs/cfsp/sanctions/docs/frequently_asked_questions_bg.pdf

- Насоки относно прилагането и оценката на ограничителни мерки в областта на общата външна политика и политика на сигурност на ЕС

<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=BG&f=ST%2011205%202012%20INIT>

- Нови елементи относно понятията „собственост“ и „контрол“ и предоставянето на средства или икономически ресурси

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/bg/13/st09/st09068.bg13.pdf>

- Най-добри практики на ЕС за ефективно прилагане на ограничителни мерки

<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10254-2015-INIT/bg/pdf>

Уебсайт на Службата за контрол на чуждестранните активи (ОФАС) на САЩ

<https://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/Programs/Pages/iran.aspx>